

RTU studiju kurss "Dizaina teorija"**01T00 Arhitektūras un dizaina institūts****Vispārējā informācija**

Kods	AD0020
Nosaukums	Dizaina teorija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Andra Ulme - Doktors, Profesors
Mācītspēks	Silvija Kukle - Habilitētais doktors, Vadošais pētnieks
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 7.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Mainīgās demogrāfiskās un sociālās struktūras rada nopietnu spiedienu uz vairākām mūsdienu sabiedrības galvenajām vērtībām; tās ietver sociālo integrāciju un līdztiesību, ilgtspējīgu veselības aprūpi un veselīgu novecošanos, patērētāju kulta maiņu uz ilgtspējīgu dzīvesveidu. Dizaina tehnoloģiju institūts paredz pasauli, kurā šis cilvēka pamatvērtības tiek risinātas, izmantojot interaktīvās un attīstītās produktu-pakalpojumu sistēmas. Mērķis ir dot iespēju cilvēkiem sasniegt pilnvērtīgas fiziskās, garīgās, emocionālās un sociālās labklājības stāvokli, izveidojot interaktīvas un (līdz) mainīgas sistēmas, kurās nākotnes tehnoloģijas un cilvēki kopīgi pielāgojas, lai sasniegtu īpašības, kas pārsniedz lietderību un izmantojamību. Studiju kursa ietvaros tiks veikti zinātniskie pētījumi un to rezultāti tiks apkopoti prezentācijās, zinātniskajos rakstos un ziņojumos konferencēs.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir padziļināt teorētiskās zināšanas un prasmes integrēt dizaina teorijas principus praktisku risinājumu sintēzē un analizē. Kursa uzdevumi ir: - pilnveidot zināšanas mūsdienu zinātniskajā teorijā par dizainu, - attīstīt izpratni par zinātniski pamatotu gaismas un krāsu efektu kombināciju sintēzi, tās integrāciju situācijās/objektos, - praktiskajā darbā attīstīt dabas motīvu un risinājumu stilizācijas integrāciju produktos/projektos, - pilnveidot harmonijas principu analīzi vēsturiskos un mūsdienu objektos, - attīstīt prasmi veidot objekta, produkta, institūcijas tēlu, balstoties uz dizaina teorijas principiem, - attīstīt argumentētu prezentācijas prasmi iegūto rezultātus publicēšanai.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Individuālu problēmu virknes risinājumi un to prezentācijas studiju rezultātu vērtēšanas kritērijiem balstoties uz dziļu teorijas izpratni.
Literatūra	Obligātā / Obligatory Pawson, J., . Themes and Projects. Anita Moryadas (Editor), Alison Morris (Editor). Phaidon Press, 2002. Wilkes A., Bhattacharya S., Black A. . Design: The Definitive Visual History – London, DK Publishing, 2015. Fiell C., Fiell P. . Bibliotheca Universalis: Industrial Design A-Z. - Köln: Taschen, 2016. Kopeck D. . Environmental Psychology for Design. – London: Fairchild Books, 2018. Bono, Edvards de. . Lieliskais prāts. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2011. Bono, Edvards de. . Sešas domāšanas cepures. – Rīga: Zvaigzne ABC, 2009. Papildu. / Additional Donald A Norman. . Emotional Design: Why We Love (or Hate) Everyday Things. Basic Books, 2004. William Lidwell, Kritina Holden, Jill Butler. . Universal Principles of Design, Revised and Updated: 125 Ways to Enhance Usability, Influence Perception, Increase Appeal, Make Better Design Decisions, and Teach through Design Flexibound Flexibound – January 1, 2010 Clive Grinyer. . Smart Design (Product Design). Roto Vision, 2001. Kristina Goodrich. . Design Secrets: Products: 50 Real life Projects Uncovered. Rockport Publishers Inc., 2003. Purviņa Dz., Piņķe A., Ābele B., Teikmanis A. Latvijas dizains 2020 - Kultūras ministrija [skatīts 2019. gada 4. novembrī]. Pieejams: https://www.km.gov.lv/uploads/ckeditor/files/Nozares/Dizains/Latvijas_dizains_2020.pdf Ritter A. . Smart materials in architecture, interior architecture and design. – Birkhäuser, 2006. Sahre P. . Two-Dimensional Man. – New York: Harry N. Abrams, 2017.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Maģistra līmeņa zināšanas Dizaina un telpiskās vides kompozīcijā, ievads dizaina teorijā, mākslas un dizaina vēsturē, dizaina analizē un kritikā, lietotājoorientētā dizaina jomā, emocionālais dizains, ilgtspējīgas attīstības teorija, dizaina domāšana.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Gaismu un krāsu modeļi, shēmas, īpašības, uztvere, uztvers defekti, efekti un to sintēze.	12	18	0	0
Objektu, vides izgaismošanas principi dažādu efektu radīšanai un fiksēšanai.	12	18	0	0
Universālu principu analīze dažādu stilu pirmsvēstures un vēsturiskos objektos, t.sk. Latvijā.	12	18	0	0
Dabas formu, krāsu un tehnoloģisko risinājumu pārņemšana uz objektiem, produktiem, vidi.	12	18	0	0
Sajūtu, skaistuma, telpas, dinamisma un citu efektu sintēze dizaina objektos.	10	15	0	0
Nolasāmības principi, to realizācija dažādos informācijas nesējos un objektos.	6	9	0	0

Objekta, produkta, institūcijas koptēla veidošanas metodes un līdzekļi, to sintēze dizaina izstrādājumos.	10	15	0	0
Prezentācijas, diskusijas semināra ietvaros.	6	9	0	0
Kopā:	80	120	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj pareizi izvēlēties gaismas fizikālos efektus ņemot vērā gaismas teoriju, uztveres specifiku, saskaņot tos ar objekta specifiku, novērtēt un prognozēt sagaidāmo rezultātu.	Patstāvīgā darba prezentācijā demonstrēta efektu kombināciju sintēzes analīze, integrēšana situācijās/objektos, piemēru izvēles pamatojības vērtējums.
Pārzina krāsu jaukšanu un salikumu veidošanu, analīzē balstoties uz krāsu modeļiem un krāsu īpašībām, novērtē atstaroto un krītošo gaismu mijiedarbību.	Patstāvīgā darba prezentācijā demonstrētu krāsu efektu sintēze, analīze, kritisks vērtējums, radoša pieeja, izmantojumu piemēri vēsturiskā un mūsdienu skatījumā.
Prot saskatīt, stilizēt, lietot dabas motīvus - formas, krāsas, tehniskos risinājumus - dizainā.	Praktiskajā darbā demonstrēta veiksmīga dabas motīvu un risinājumu integrācija produktos/projektos.
Prot lietot harmonijas principus objektu analīzē un veidošanā.	Prezentācijā demonstrēta harmonijas principu analīze vēsturiskos un mūsdienu objektos.
Spēj veidot objekta, produkta, institūcijas tēlu balstoties uz dizaina teorijas principiem.	Prezentācijā demonstrēti objekta tēla izstrādes principi, gaita, rezultāts, kritiska analīze. Noslēguma eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktiskie darbi	10
Patstāvīgais darbs	30
Prezentācijas	40
Eksāmens	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	7.0	32.0	48.0	0.0		*	